

BELEID KANJERTRAINING

Inleiding

Voor u ligt het beleidsstuk Kanjertraining. We het geeft zicht op wat we doen op school en waar we voor staan.

Kanjertraining is meer dan een lesmethode. Het is een methodische aanpak van de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind en het pedagogisch handelen van de leerkracht.

Onze school wil een leefgemeenschap zijn waarin kinderen leren samenwerken en zich positief kunnen ontwikkelen.

Dit proberen we te bewerkstelligen door:

- De leerlingen te leren zichzelf te presenteren, zich voor te stellen
- Zelfstandigheid van de leerling bevorderen
- Het bevorderen van de zelfredzaamheid
- Het komen tot samenwerking
- Vriendschappen leren onderhouden en behouden
- Het leren omgaan met emoties, die van jezelf en een ander.
- Het leren kiezen en daarvoor verantwoording dragen.
- Het aanleren van een kritische houding, kritiek kunnen geven en ontvangen
- Ja en nee kunnen zeggen opkomen voor jezelf
- Je mening vertellen (maar niet altijd)
- Het bijbrengen van verwondering en verantwoordelijkheid voor mens, natuur en milieu.
- Het aanleren van respect voor het anders zijn, LHBT kinderen.
- Leren vragen stellen/belangstelling tonen, proberen een ander te begrijpen
- Leren antwoord te geven/vertellen, laat je begrijpen door een ander
- Leren vertrouwen te hebben in de toekomst, in elkaar en geloven in eigen kunnen
- Leren stoppen met treiteren
- Leren uit slachtofferrollen te stappen en het heft in eigen hand te nemen

Als hulpmiddel gebruiken we hierbij de Kanjertraining waarin we ons als team hebben geschoold

Visie

Indien de mens sterk staat in zijn eigenheid, zichzelf durft te zijn, sterk in eigen identiteit. Dan is de mens beter in staat om te gaan met zichzelf en de medemens. Dit levert een positieve bijdrage aan de maatschappij en in het bijzonder het samen leven in deze maatschappij.

Doelstellingen

Door het jaar heen behandelen we negen thema's met als uiteindelijk doel dat de kinderen zoveel mogelijk als volgt over zichzelf denken:

Hier ben ik
Het is goed dat ik er ben
Er zijn mensen die van mij houden
Niet iedereen vindt mij aardig
Dat hoort zo
Ik luister wel naar kritiek
Ik zeg wat ik voel en wat ik denk
Doet iemand vervelend tegen mij?
Dan haal ik mijn schouders op
Doet iemand rot
Dan doe ik niet mee
Ik gedraag me als een kanjer
Want ik ben een kanjer.

2

Dit alles proberen we na te streven met alle respect voor de eigenheid van het kind, dus binnen het haalbare van het individuele kind.

Voor het onderwijs zijn de doelen vooral praktisch:

- de leerkracht wordt gerespecteerd
- pestproblemen worden opgelost
- leerlingen durven zichzelf te zijn
- leerlingen voelen zich veilig
- leerlingen voelen zich bij elkaar betrokken
- leerlingen kunnen gevoelens onder woorden brengen
- leerlingen krijgen meer zelfvertrouwen
- de school weet grenzen te stellen

Inhoudelijke vormgeving

De methode bestaat uit 3 niveaugroepen met elk de eigen materialen.

Het kleine kanjerboek voor de groepen 1 en 2

Max en de klas voor de groepen 3 en 4

Het grote Kanjerboek voor groep 5,6,7 en 8

Het kanjerwerkboek is voor groep 7 en 8

Aangezien de materialen steeds uitgebreid worden en men steeds nieuwe adviezen uitbrengt over de implementatie in de diverse groepen loop je het risico dat de info hierboven "snel" verouderd is.

Bovenstaande kan vervangen worden door:

De methode kent aanbod voor onder-, midden en bovenbouw.

De centrale boeken zijn:

Het kleine kanjerboek

Het grote kanjerboek

Max en de klas

En de bijbehorende werkboeken

Kanjertraining beveelt aan in de jaargroepen 7 en 8 alleen nog met het kanjerwerkboek te werken. Aangezien we nog maar net gestart zijn met de methode en de leerlingen niet het hele kanjerprogramma in de school doorlopen hebben, zullen we toch hier ook het grote kanjerboek aanbieden. Dit punt houden we natuurlijk wel in de gaten en kan na evaluatie mogelijk wijzigen.

3

In alle leerjaren worden 9 kanjerlessen gegeven volgens een afgesproken spreiding over het schooljaar. Zo is de hele school een bepaalde periode bezig met hetzelfde thema. Bij het inplannen van de lessen over het jaar houden we rekening met, vieringen, projecten e.d. om de kinderen niet te overvoeren met thema's waar het mee bezig moet zijn.

De gezamenlijkheid geeft de kanjertraining meer kracht aangezien we op dat moment met z'n allen over hetzelfde praten.

Ook laten we de ouders steeds weten wanneer we met het volgende thema aan de slag gaan en hoe het heet. Door de ouders te betrekken maken we de kracht van het samen doen nog groter.

De 9 lessen/thema's

1. jezelf voorstellen
2. iets aardigs zeggen
3. weet jij hoe je je voelt
4. kun jij nee zeggen
5. luisteren en vertellen
6. luisteren en samenwerken
7. vriendschap
8. vragen stellen
9. er zijn mensen die van je houden

Eigenlijk heeft kanjertraining 10 lessen. In de laatste les krijgen de kinderen volgens kanjertraining een kanjerdiploma. Als school vinden we een diploma een statisch afgerond geheel, dit vinden we niet passen bij de sociaal emotionele ontwikkeling van de mens die alles behalve statisch is. Daarom delen we geen diploma uit.

Daarnaast altijd, in alle groepen, het hele jaar door:

- de kanjertaal spreken
- groepsvormende activiteiten en energizers
- vertrouwensoefeningen

De kanjerafspraken:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

De vier gedragstypen in de kanjertraining

De Tijger (Kanjert) heeft de witte pet, hij is betrouwbaar en zeker van zichzelf, hij denkt goed over zichzelf en de ander

De pestvogel (baasspeler) heeft de zwarte pet, hij denkt goed over zichzelf en slecht over de ander

Het konijn (stille of bange) heeft de gele pet op, hij denkt slecht over zichzelf en goed over de ander

De aap (uitslover, grapjurk, uitslover) heeft de rode pet op, hij denkt slecht over zichzelf en slecht over de ander

Niemand is alleen maar één van de gedragstypen, we kennen alle petten.

De gedragstypen maken voor kinderen bepaald gedrag direct duidelijk en kunnen het onderbrengen in gewenst of ongewenst gedrag. Met Kanjertraining streven we ernaar om kinderen zichzelf te laten zijn, worden wie je bent. Streven naar het verlangen van het kind. Een kind met veel de gele pet op heeft het verlangen om niet meer zoveel angst te hebben. Kanjertraining biedt het kind dan handvatten om het handelingsrepertoire uit te breiden, zodat het kind minder vaak angstig is.

Het pedagogisch handelen van de leerkrachten

Werken met een nieuw methodische aanpak voor sociaal emotionele ontwikkeling op school vraagt veel van de leerkracht.

Niet tijdens een enkel uur op school vraagt dat om aanpassing in leerkrachtgedrag, maar de hele dag door.

Als positief gedrag van de opvoeder ziet kanjertraining de volgende zaken:

1. Respect en begrip tonen naar de leerlingen
2. Durft vertrouwen te geven, heeft hoge verwachtingen van de kinderen
3. durft naar eigen functioneren te kijken
4. durft controle uit handen te geven
5. is consequent met duidelijke regels en grenzen
6. corrigeert opbouwend en geeft tips
7. bevordert de zelfstandigheid
8. zorgt voor een rustige en veilige sfeer

Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan:

De leerkrachten tonen belangstelling voor de leerlingen, in hun werk, spel en culturele achtergrond. Leerkrachten luisteren naar de leerlingen en nemen hun meningen serieus zonder er een waarde oordeel over te geven.

Praten over sociaal emotionele onderwerpen kan voor kinderen beangstigend zijn en het geven van een compliment kan het angstige kind remmen om ook zijn mening nog te geven, deze zal wel niet zo goed zijn.

5

De leerkrachten maken alleen in positieve zin opmerkingen over uiterlijkheden en persoonlijkheid van het kind en proberen dit in gelijke mate over de kinderen in hun groep te verdelen.

Iedere leerkracht heeft in zijn groep persoonlijke voorkeuren in relatie tot de kinderen, we hebben afgesproken hier een professionele houding in te nemen en geen overbodig onderscheid te maken tussen leerlingen.

Een leerkracht is naast de professional ook een mens, zodra de leerkracht ongewenst gedrag laat zien en door de kinderen, een collega of zichzelf wordt gecorrigeerd, bespreekt hij dat weer met de kinderen. We stappen hier niet zomaar over heen, dat doen we met de kinderen ook niet.

De leerkrachten hanteren de kanjerafspraken consequent, bij overtreding corrigeren we. Wanneer kinderen ongewenst gedrag laten zien spreken we ze aan en bevragen hun intentie, gedrag met of zonder opzet maakt een groot verschil. Zonder opzet in het spel vraagt het kind om begeleiding en sturing. Hoe had je het anders kunnen doen, wat kun je doen om het weer goed te maken. Komt het kind niet tot oplossingen dan geeft de leerkracht tips aan het kind. Opzettelijk gedrag vraagt om correctie.

Corrigeren doen we middels de volgende stappen:

- Waarschuwen (op de witte pet manier)
- Isoleren van de groep
- Wordt de leerling in een week meer dan twee keer geïsoleerd dan wordt de directie en de ouders van het kind op de hoogte gesteld.
(ook wanneer het week na week `maar` twee keer voorkomt)

Wat ga je doen als de ouders niet meewerken?

Wat ga je doen als, na een gesprek met de ouders, het kind zich niet houdt aan de gemaakte afspraken?

Uiteraard werken we naar zo min mogelijk corrigeren en zoveel mogelijk voorkomen. Corrigeren gebeurt altijd met respect voor het kind. Corrigeren doen we van nabij en prijzen op afstand. Corrigeren gebeurt met de ik boodschap, dit geeft de kinderen de ruimte en de veiligheid om te reageren.

Tijdens de kanjerlessen doen we ook vertrouwensoefeningen. Deze vinden alleen doorgang op het moment dat de sfeer goed is in de groep. Dit vergt een uiterste concentratie en vertrouwen van iedereen. De leerkracht kijkt of de groep er klaar voor is en geeft ze het volledige vertrouwen de oefening uit te voeren. De vertrouwensoefeningen doen veel met het zelfvertrouwen van de kinderen, anderen vertrouwen mij!

Om het zelfvertrouwen bij de kinderen verder te bevorderen spreken de leerkrachten hun hoge verwachtingen uit naar de kinderen, zeker naar kinderen die dit nodig hebben. De leerkrachten geven positieve feedback naar de kinderen, zonder na te laten duidelijk te zijn, corrigeren mag zeker als een kind zijn best niet doet.

Om de zelfstandigheid te bevorderen laten de leerkrachten duidelijk weten wanneer ze wel of niet beschikbaar zijn voor de kinderen en wordt hen aangeleerd hoe dan hun problemen op te lossen. In geval van een ruzie leren we de kinderen aan eerst aan te geven, volgens de principes van de Kanjertraining (witte pet), dit niet leuk te vinden. Houdt het niet op lopen de kinderen weg, wel altijd naar een ander. Houdt het nog niet op meld je het bij de leerkracht.

In geval van pestgedrag zien we de pester en de gepeste beiden als kinderen die hun handelingsrepertoire moeten wijzigen. Beide hebben begeleiding nodig van school en thuis. Directie en beide ouders worden in zo'n geval dan ook direct ingelicht. Op deze wijze kunnen we het handelen naar beide kinderen zowel op school als thuis op elkaar afstemmen. Ook de groepsdimensie kan dan heel krachtig werken om het pesten te laten stoppen. Kanjerkringen houden met de hele groep zal dan ook altijd behoren tot de acties die genomen worden om het pesten te stoppen.

Om de groepsband te versterken werken we ook met energizers, dit zijn korte spelletjes waar je even je energie in kwijt kunt en waar als groep met elkaar heel veel plezier beleeft.

Dit samen plezier maken als groep versterkt de groepsband en geeft de groep de mogelijkheid om daarna weer met alle concentratie verder te gaan met hun werk.

Monitoring en verantwoording

Bij Kanjertraining hoort een leerlingvolgsysteem, hiermee kunnen de leerkrachten handeladviezen verkrijgen voor de kinderen waar het allemaal niet zo makkelijk mee verloopt. Nieuwe leerkrachten zonder kanjertraining certificering scholen we zo snel mogelijk. Het Kanjerinstituut stelt de verplichting dat een school 2 hele trainingdagen moet volgen om alle leerkrachten te hercertificeren. Dit dient te geschieden respectievelijk in het tweede en vierde jaar na het jaar van de scholing. De scholing wordt uitgevoerd door de schoolbegeleidingsdienst. Dan nemen we samen met de cursusleidster door hoe we op weg zijn en wat om verbetering vraagt.

Tijdens klassenbezoeken door de directie en IB-er, als ook in de functioneringsgesprekken die volgen op een klassenbezoek zal het pedagogisch handelen van de leerkracht altijd een item ter gesprek zijn.

Verantwoording naar de ouders doen we middels ons rapport. Leerkrachten kunnen nu hun gegevens vanuit de kanjertraining prima kwijt op het huidige rapport, uiteraard evalueren we dat ook jaarlijks.